

Laadunhallinta varhaiskasvatuksessa 2026

4.2 Kohderyhmä ja otanta

Arvioinnin kohderyhmänä olivat kunnallisten ja yksityisten varhaiskasvatusorganisaatioiden ylin johto, asiantuntijat, päiväkotien johtajat sekä päiväkotien lapsiryhmien henkilöstö. Arviointi toteutettiin otospohjaisesti. Arvioinnin otos laadittiin samanaikaisesti toisen varhaiskasvatuksen kansallisen arvioinnin otoksen kanssa. Otokset suunniteltiin siten, että valtaosa kunnista kuului vain jompaankumpaan arviointiin. Suurimmat kunnat kuuluivat molempien arviointien otoksiin, mutta niistä poimittiin eri toimipaikkoja eri arviointeihin. Osa pienemmistä kunnista ei kuulunut kumpaankaan otokseen.

Otannan perusjoukko muodostettiin Opetushallituksen ylläpitämän Varda-tietovarannon toimipaikkatietojen perusteella. Perusjoukosta rajattiin pois perhepäivähoidon ja ryhmäperhepäivähoidon toimipaikat ja toimipaikat, joissa oli enintään kolme varhaiskasvatuspaikkaa. Otannan suunnittelussa hyödynnettiin Vardasta saatuja tietoja muun muassa toimipaikan sijaintikunnasta, järjestämis muodosta ja varhaiskasvatuspaikkojen määrästä. Tietoihin yhdistettiin lisäksi kuntien alue- ja kuntatyyppitietoja sekä tieto Valssi-järjestelmän käytöstä.

Otanta toteutettiin ositettuna kuntien päiväkotien lukumäärän perusteella. Kunnat jaettiin pieniin (1–10 päiväkotia), keski suuriin (11–75 päiväkotia) ja suuriin kuntiin (yli 75 päiväkotia). Otannassa käytettiin systemaattista poimintaa, jossa toimipaikat tai kunnat järjestettiin ensin otannan kannalta keskeisten ominaisuuksien, kuten alueen, järjestämis muodon ja koon, perusteella. Tämän jälkeen listalta poimittiin tasaisin välein tietty osuus toimintayksiköistä. Suurimmista kunnista kumpaankin arviointiin poimittiin noin neljännes päiväkodeista eli järjestetystä listasta joka neljäs toimipaikka. Keski suuret kunnat jaettiin kahden arvioinnin otoksiin, minkä jälkeen kustakin kunnasta poimittiin joka toinen päiväkotia. Pienissä kunnissa systemaattinen poiminta tehtiin kuntatasolla: kumpaankin arviointiin poimittiin järjestetystä listasta noin neljännes kunnista ja valituista kunnista otokseen sisällytettiin kaikki päiväkodit.

Tämän arvioinnin lopulliseen otokseen kuului 97 kuntaa ja 979 varhaiskasvatuksen toimipaikkaa, joista 759 oli kunnallisia ja 220 yksityisiä.